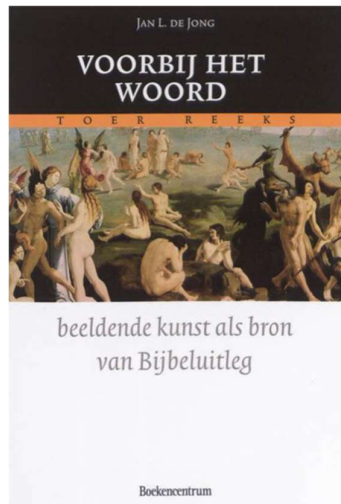

Nieuwsbrief TVG 14

18 augustus 2022

Open College Christelijke theologie en Kerkelijke kunst in West Europa

Dr. Jan L. de Jong, universitair docent Vroeg Moderne kunst aan de Rijksuniversiteit neemt ons mee in de wereld van theologie en kunst. Hij is auteur van o.a. *Vorbij het woord* en *Beeldende kunst als bron van bijbeluitleg* en schrijft sinds meer van 20 jaar bijdragen over religieuze kunst in de Groninger Kerkbode.

Inhoud van de cursus

In de Tien Geboden staat dat 'beelden' (in de ruime betekenis van: afbeeldingen) niet zijn toegestaan. Toch hebben Christelijke gelovigen vanaf de allereerste eeuwen afbeeldingen gemaakt. Daarvoor hadden zij goede argumenten. Eén daarvan was het

argument, dat 'beelden' dienen als Bijbel voor de ongeletterden: wie de Bijbel niet kan lezen, kan aan de hand van 'beelden' toch kennis nemen van wat er in de Bijbel staat.

Maar 'beelden' hadden nog een andere functie dan alleen maar illustratie: zij moesten ook overbrengen wat het belang is van de Bijbelse boodschap en welke uitleg de Kerk aan de tekst van de Bijbel geeft. Dat wil zeggen, dat 'beelden' ook dienden als middel om de leer van de Kerk uit te dragen. In de eerste eeuwen waren de opvattingen van de Kerk echter nog lang niet duidelijk en bestonden er uiteenlopende opvattingen over belangrijke vragen, bijvoorbeeld over Christus als (zoon van) God, het leven na de dood en het Laatste Oordeel, en de rol van heiligen. Toen het Christelijke geloof in de loop van de vierde eeuw officieel werd erkend, werd het noodzakelijk om de Kerk te organiseren al een instituut dat zich baseert op één tekst (de Bijbel in het Latijn) en één verklaring daarvan (theologie).

In deze serie lezingen zullen we kunstwerken bekijken in samenhang met de zich ontwikkelende theologie in de eerste eeuwen van het Christendom. Daarbij komen vragen aan de orde die nog steeds zinvol en actueel zijn, zoals: kunnen 'beelden' een verklaring en/of verrijking van de Bijbeltekst bieden en kunnen zij helpen de beleving van het geloof te verdiepen? Is het daarvoor noodzakelijk dat kerkelijke afbeeldingen 'kunstwerken' zijn? Wat is het effect als kerkelijke afbeeldingen niet meer in een kerk maar in een museum worden tentoongesteld?

Jan L. de Jong

Data: 19 en 26 september, 3 en 10 oktober 2022

Plaats: Willem Lodewijk Gymnasium, Verzetsstrijderslaan 220, Groningen

Tijd: 19.30 – 22.00 uur

Kosten: € 40,-

Meer informatie en aanmelden via de website van TVG: www.tvg-groningen.nl

In de serie van vier bijeenkomsten komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. Opkomst van het Christendom en interpretaties van het tweede Bijbelgebod;
Weerslag op de kunsten
2. Ontwikkeling en verspreiding van het Christendom;
Verdere weerslag op de kunsten
3. Ontwikkeling van de christelijke kunsten tijdens de Middeleeuwen;
Het belang van de pelgrimsroutes
4. Religieuze kunst als functionele kunst

Start seizoen 2022-2023

Op 5 september 2022 gaan de lessen voor de 2^e en 3^e jaarsgroep weer beginnen. De opening om 19.30 uur in de hal van het Willem Lodewijkgynasium wordt gedaan door Bert van der Woude en tevens zal dan afscheid genomen worden van Michaël Kruijer, docent Gids2.

Informatieavond en Oriëntatiecursus

De informatieavond is gepland op 19 september en de Oriëntatiecursus op 26 september, 3 en 10 oktober 2022. Het eerste jaar begint na de herfstvakantie op 24 oktober 2022.

Van het bestuur

Het bestuur heeft op 12 juli j.l. vergaderd. Aandacht kregen de twee vacatures voor Gids2 en Gids3. Er wordt gezocht naar invulling voor deze vakken. Deze vinden plaats in de 2^e helft van het seizoen en wij verwachten, dat tegen die tijd bekend is welke docenten gevonden zijn om deze vakken te geven.

Ook is gesproken over het verplaatsen van het Open College naar een andere avond, zodat de reguliere cursisten daaraan kunnen deelnemen, maar om organisatorische redenen, zoals onder andere de huur van een ruimte in het Willem Lodewijk Gymnasium, is daarvan afgezien.

Op deze avond is ook afscheid genomen van ons bestuurslid Ipe van der Deen. Wij zijn dankbaar voor de goede impulsen, die hij heeft gegeven aan het bestuur. Als dank kreeg hij uit handen van Bert van der Woude het boek van Dietrich Bonhoeffer 'Verzet en overgave' en een fles wijn.

We wensen iedereen een goed, leerzaam en verrijkend jaar!